

ELŐTERJESZTÉS

Nagyecsed Város Önkormányzat Képviselő-testületének
2022. november 29-én megtartandó – rendes - ülésére

Tárgy: JAVASLAT a közvilágítás üzemeltetésével kapcsolatos szabályokról szóló rendelet megalkotására.

Tisztelt Képviselőtestület!

A 2022. évben bekövetkezett energiaválság okán Nagyecsed Város Önkormányzata – minden közfeladatot ellátóhoz hasonlóan - számos megtakarítási intézkedésre kényszerül. Ennek megfelelően energiatakarékosági intézkedési terv elfogadására kerül sor, melynek egyik elemeként – amennyiben a képviselő-testület azt elfogadja – rendeletet kell alkotni a közvilágítás szabályozására, ami a gyakorlatban a közvilágítás korlátozását jelenti jelen esetben. Látni kell, hogy a város áramfelhasználásában és ennek megfelelően az ilyen jellegű költségeiben a legnagyobb tétel a közvilágítás, aminek idei évre várható kiadása mintegy 5 millió forint, a következő évre pedig várhatóan 15 millió forintra emelkedik.

A települési közvilágítás biztosítása ugyan kötelező önkormányzati feladat, annak mértékére vonatkozóan jogszabályi előírás azonban - a közvilágításról szóló 11/1985. (XI. 30) IpM rendeletet 2009. január 1.-jei hatályon kívül helyezése óta – nincs. A közvilágítás világítástechnikai követelményeire vonatkozóan létezik ugyan egy szabvány (az MSZ EN 13201), amely jogi kötelező erővel nem bír, de a bíróságok ítélezési gyakorlatában megjelenik akként, hogy amennyiben a nem megfelelő közvilágítás miatt történik a településen egy esemény, legyen az közúti baleset, rablás, vagy éppen nagy kárt okozó betörés, az igazságügyi szakértő és a bíróság a szabvány előírásait veszi alapul a szakvélemény elkészítésekor, illetőleg az ítélet meghozatalakor. Éppen ezért ezideig az önkormányzatok a rezsiválság ellenére sem hoztak – vagy legalábbis jogszerűen nem hozhattak – olyan döntéseket, amelyek a közvilágítás korlátozására vagy részleges megszüntetésére irányultak. Annál is inkább nem éltek ezzel az önkormányzatok, mert a közvilágítás korlátozásához különböző hatóságok (pl rendőrség, útügyi hatóságok) előzetes véleményét vagy akár jóváhagyását írták elő a jogszabályok.

A közvilágítás kapcsán még egy fontos előzményről tudni kell: a közvilágítás rendszerében történő változásokhoz előzetes engedélyes tervek kellettek, és az is, hogy a közvilágítás üzemeltetője a változtatásokat jóváhagyja. Ezek egyrészt időigényes, másrészt költséges folyamatok voltak.

A Kormány az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra, illetve humanitárius katasztrófára tekintettel, valamint ezek magyarországi következményeinek az elhárítása és kezelése érdekében Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki. E veszélyhelyzetre tekintettel a Kormány rendeletet alkotott a közvilágítás üzemeltetésével kapcsolatos szabályokról. Ez a jogszabály a 449/2022. (XI. 9.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) A R. célja, hogy az önkormányzatok számára megkönnyítse a közvilágítás korlátozásával kapcsolatos döntést, ugyanis az a Kormány számára is világossá vált, hogy az önkormányzatoknak hozzá kell nyúlniuk a közvilágításhoz, mert enélkül képtelenség ennek a feladatnak a finanszírozása. Ez a könnyítés mindenekelőtt abban ölt testet, hogy:

- nem alkalmazható a közvilágítási üzemeltetési engedély, illetve semmis a villamosenergia-vásárlási vagy villamosenergia-vételezési szerződés mindazon rendelkezése, amely a

- közvilágítással kapcsolatos közbiztonsági kérdésben bármely szerv vagy hatóság jóváhagyását vagy véleményének beszerzését írja elő,
- a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény 99/A. § (1) bekezdésétől eltérően a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal a közbiztonság érdekében kiadott határozatokban foglalt, közvilágítással kapcsolatos kötelezettség megszegése esetén a közvilágítási berendezések üzemeltetésére más közvilágítási engedélyest vagy elosztót nem jelölhet ki, ha a határozatokban előírt közvilágítással kapcsolatos kötelezettség nemteljesítése az önkormányzatnak a közvilágítást korlátozó döntéséből, illetve annak végrehajtásából következik.

A R. 1.§ (1) bekezdése szerint veszélyhelyzet ideje alatt a települési önkormányzat képviselő-testülete, közgyűlése a település közvilágításának időtartamával, illetve mértékével kapcsolatos kérdéseket rendeletben szabályozhatja. Ezzel összhangban a R. 4.§ kifejezett felhatalmazó rendelkezést tartalmaz arra, hogy az önkormányzat képviselő-testülete a település közvilágításának időtartamával és mértékével kapcsolatos kérdéseket rendeletben szabályozza.

Mi következik mindebből?

1. az önkormányzat képviselő-testülete rendeletben szabályozhatja a közvilágítás időtartamát, azaz mondhatja azt, hogy bizonyos időszakokban biztosítja a közvilágítást, bizonyos időszakokban viszont nem. Az előterjesztett javaslat nem tartalmaz a közvilágítás időtartamában változást az eddigiekhez képest, azaz továbbra is ún. alkonykapcsolós vezérléssel tervezi biztosítani a közvilágítást ún. egészéjjeles időszakban.
2. az önkormányzat rendeletben szabályozhatja a közvilágítás mértékét, azaz mondhatja azt, hogy a közvilágítást akár területi lehatárolással, akár a működő lámpatestek korlátozásával csökkenti. Az előterjesztett javaslat szerint minden második lámpatest kikapcsolásra kerülne a Vasút utca, a Rákóczi utca, az Árpád utca, a Szatmári utca, a Rózsás utca, a Sárvár utca és a Komoróczi utca kivételével, ahol továbbra is minden lámpatest működne. Ezen utcák kivételezett helyzete azzal indokolható, hogy egyrészt ezen bonyolódik a város forgalmának túlnyomó része, másrészt ezeken az utcákon (vagy ezen utcák közvetlen környezetében) található a különböző intézmények és egyéb szolgáltatók illetve szolgáltatások jelentős része (pl. iskola, óvoda, közművelődési intézmények, hivatal, templomok, rendőrség, posta, bank, bankautomata, gépállomás, buszmegállók, játszóterek, bezinkutak, élelmiszer kiskereskedelmi egységek stb.).

Milyen költségmegtakarítás érhető el az intézkedéssel? Jelenleg 1040 db. lámpatest működik a közvilágítás keretében. Ebből 25 db. 53W teljesítményű lámpatest kandelláberre szerelt, ezeket nem érintené a tervezett kikapcsolás. 154 db ugyancsak 53W teljesítményű olyan lámpatest van felszerelve, amelyek 5X34 méteres körzetet képesek megvilágítani. Ezek a nagyobb teljesítményű lámpatestek működnek azokban a forgalmasabb utcákban, amiket nem érintene a tervezett kikapcsolás. És végül 861 db 21W teljesítményű olyan lámpatest van felszerelve, amely 4X25 méteres körzetet képes megvilágítani. Ez utóbbiakból 348 db kerülne kikötésre, ami 8715 W/h megtakarítást jelentene, ami a közvilágítás költségeinek 25,8%-a. Ennyivel csökkenhetne tehát a közvilágítás költsége a javaslat elfogadása esetén.

A R. 1.§ (3) bekezdése szerint az önkormányzati rendeletben a közvilágításra vonatkozó helyi működési rendet közbiztonsági, vagyon- és személyvédelmi, valamint közútbiztonsági szempontokra figyelemmel kell megalkotni. Többek között ezért is szerepelnek a javaslatban éppen azok az utcák, amelyeknél nem nyúlnánk hozzá a közvilágításhoz, hiszen ahogy jeleztem, éppen ezekben az utcákban található az objektumok, amelyek fokozott védelmet kell hogy

évezzenek, illetve ezen utcákon bonyolódik a város forgalmának legalább 80%-a. Másrészt a javaslatban a rendelet-tervezet normaszövegében is van egyértelmű utalás a fenti szempontok érvényesítésére.

Tisztában vagyunk azzal, hogy ez nem egy kellemes intézkedés, és azzal is számolunk, hogy sokakban értetlenséget vált ki. Látni kell azonban, hogy megkerülhetetlen az energiával való spórolás, és ahogy jeleztem, a közvilágítás jelenti a legnagyobb kiadást az áramenergia költségeink között, ezért itt mindenképpen megtakarítást kell elérnünk. Az is köztudomású tény, hogy az állam ugyan tervezi az önkormányzatok kompenzálását a megnövekedett rezsiköltségek miatt, azonban jogos elvárás az állam részéről, hogy az önkormányzat energiafelhasználása is érzékelhető mértékben csökkenjen. Az az önkormányzat, amelyik nem tesz intézkedéseket ennek érdekében, az nem számíthat állami segítségre. Márpedig az akár 8-10-szeresére növekedett energiaköltségeket egyetlen önkormányzat, így Nagyecsed sem tudja kigazdálkodni állami segítség nélkül. Azt is tudni kell, hogy ellentétben a magánfelhasználókkal, az önkormányzatok semmiféle rezsicsökkentett energiaköltséggel nem számolhatnak, azaz a villanyáram tekintetében is minden egyes elfogyasztott kilowatt áram után a piaci árat fizetik meg.

A rendeletet a veszélyhelyzet fennállásának időszaka alatt kívánjuk fenntartani, tehát a javaslat arra irányul, hogy amint a veszélyhelyzetet a Kormány megszünteti, az önkormányzati rendelet is hatályát veszti, és a közvilágítás tekintetében visszaállhat az eredeti állapot.

A rendelet-tervezethez indokolást és előzetes hatástanulmányt is csatolunk.

Kérem a képviselő-testületet, hogy az előterjesztést vitassa meg, és hozzon döntést.

Nagyecsed, 2022. november 24.

Kovács Lajos
polgármester

Nagyecsed Város Önkormányzata Képviselő-testületének 25/2022. (XI.29.) önkormányzati rendelete

a közvilágítás üzemeltetésével kapcsolatos szabályokról

Nagyecsed Város Önkormányzat Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 2. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. §

Nagyecsed város közigazgatási területén a közvilágítási hálózaton működő közvilágítási berendezéseken – a 2. § (2) bekezdésében foglaltak kivételével - minden második lámpatest üzemeltethető, figyelembe véve a 2. § (1) bekezdését.

2. §

(1) A közvilágítás működtetése során a közlekedésbiztonsági, vagyon- és személyvédelmi, valamint közútbiztonsági szempontok érvényesülése érdekében a 1. §-ban foglaltakat úgy kell végrehajtani, hogy biztosított legyen az alábbiak megvilágosítása:

- a) útkereszteződések,
- b) szociális és gyermekjóléti intézmények,
- c) köznevelési intézmények,
- d) közlekedési táblák, közúti jelzések.

(2) A Vasút utca, az Árpád utca, a Rákóczi utca, a Szatmári utca, a Rózsás utca, a Sárvár utca és a Komoróczy utca teljes szakaszán a közvilágítási hálózaton működő közvilágítási berendezéseket minden lámpatest működtetésével kell működtetni.

3. §

A közvilágítást az áramszolgáltató központi vezérlését felhasználva egész éjjeles üzemmódban kell üzemeltetni.

4. §

Ez a rendelet 2023. január 1-jén lép hatályba, és az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra, illetve humanitárius katasztrófára tekintettel, valamint ezek magyarországi következményeinek az elhárítása és kezelése érdekében veszélyhelyzet kihirdetéséről és egyes veszélyhelyzeti szabályokról szóló 424/2022. (X.28.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet megszűnésének napján hatályát veszti